

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

ЛИТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕГЛАДА ИЗНОСИ:

Месечно 3 драхме, трошечно 9 драх-
ме, годишње 36 драхме.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАТВАјУ

Слан уредништву: Хотел «Кавказ»
улица Александра Великог бр. 79.

БРОЈ 10 лепта

СРПСКО-ГРЧКА ЕПОПЕЈА*

«Марко Краљевић није умро. Спава у једној пећини пошто је забојио великих јунака најбојнијим борбама. Полако мач излази из камена и када падне, Марко ће се пробудити и појавити се опет у свету.»

Тако приповеда лепа српска народна поезија о српском јунаку који је, по предању, мало пре смрти, завештао део својих златних дуката српским слепима да би ови, обилазећи целу земљу, певали и величали његове подвиге.

И грчка народна поезија, коју је Гете упоредио са недостижним Омиром, вели следеће о грчком јунаку Константину Палеологу, који је пао на бедемима Цариграда, легендарне вароши Коринћанина Византија, борећи се 1453. против тридесет пута већих турске сила:

«Палеологос није умро. Он је цар од мрамора. Пробудиће се када се обнови литургија у Светој Софији. О Богојевици, не тужи, опет с годинама, с временом, опет ће наше бити.»

Јест, ни Марко Краљевић ни Константин Палеолог нису умрли. Бесмртни су они који падају за слободу. Напуштени од запада, сајми у неравној борби с хордама турског варварства, јунаки браноноси грчке Византије и српског Косова подлегоше истини материјално пред силом, али духовно остало неукротљиви победоноси и заставници слободе народа. Потврдише оно што је велики Латинац рекао о Старој Грчкој: «Побеђена Грчка победила је гвозденог победоноса и унела уметности у сењачки Јациум» (у Рим.).

Племенита љубав оба народа према слободи, ово главно обележје народа који имају животну снагу, изразила се импозантно за време дугих и тешких борби против турског јарма, борби које су се почетком прошлог века завршиле победом број-

* Директор грчког пресбирија у Солуну, г. Стј. Протонотариос имао је љубавност, да нам упути следећи чланак, који радију пуштамо у листу. — Уређ.

но малих или душевно великих јунака најбојнијим борбама. Полако мач излази из камена и када падне, Марко ће се пробудити и појавити се опет у свету.»

Верни гласу племенитих наследних нагорода, било је природно да у највећој досадашњој борби за слободу народа српски и грчки народ ступе у логор образованих народапротив варвара Хуна и Монгола, непријатеља правде и међународне чести, безбожних заставника крвавог начине о «парчету хартије» и о «праву јачега». И српски народ, после херојских победа, подиже сили, много бројнијег непријатеља.

А грчки, који је први од свих неутралаца уочи светско-историјске победе на Марни, тражио на уста свог генијалног и достојног управљача да се бори за слободе човечанства и који је на изборима од 31. маја 1915. свечано потврдио своје апсолутно поверење усвојеном вођу, истини би спречен издајством свог немачког владаоца да учествује у честитој борби, али иако мали даде велики доказ своје душевне снаге уставши против злочинчаког отпадничка од недостижне грчке историје, и збацивши га с престола. Сад се труди да спреми што већу војску и да накнади штете од једног жалосног задоћњења, за које сују злочиначку одговорност носи прогнани тиранин који чами на обали Циринског језера.

И врло брзо, целокупна војска сад већ ујединење Грчке спојиће се с војском Револуције што се данас храбро бори и с њом радити на уништењу крвожедних непријатеља људске слободе и на ослобођењу подјарме-

не српске земље.

Јест, подјармене српске земље а не народа, јер српски народ није подјармен.

Не подјармује се народ који по поносним горама још опева уз слатке гусле Марка Краљевића, као што није могуће да један тиранин издајник подјарми грчки народ који још пева свог марамоног цара.

Ко је даље рекао да је подјармен српски народ, који је истински пао на пољу части или је и показао колико је био у праву Јован Дучић кад је казао да је народ који хоће да живи пада на пољу части а не умире у варошком задовољству?»

Своју недостижну моралну победу допунио је убрзо и материјалном, када целокупна грчка војска, зратимљена са српском и савезничком војском, изајацема и подјармила, се премекишао уз српске и западне, ових непријатеља људске слободе!

Стил. В. Протонотариос шеф пресбирија (грчки)

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Цирих, 21. Политичка криза у Немачкој још није решена. Не зна се да ли ће се Михаелис повући или остати на власти. Једнодневни листови моле посланике да образују јак блок ради одбране права рајхстага. Сви листови траже да се Михаелис повуче.

Берн, 21. «Фолке-Цајтун» орган социјалистичке мањине констатује да се немачка странка из дана у дан ставља повећава. Ово показује, додаје лист жељу већине да се дође до брзог измирења. Али чије нећемо усвојити никада споразум који би био купљен жртвама принципе.

Лондон, 21. «Морнинг Пост» констатује да је свето јединство потпуно ишчезло у немачкој паризини. Странке су међусобно огорчено боре. На свим социјалистичким митингима пангерманисти се жучно нападају. Ови покажују своје стране чине то исто против својих политичких непријатеља.

Цирих, 21. У политичким баварским круговима влада уверење да ће за царског канцелара бити назначен председник баварске коморе кнез Максимилијан.

СОЦИЈАЛИСТИ И МИР

Резолуција аустријских социјалиста

Цирих, 21. октобра

На последњем аустријском социјалистичком конгресу решено је да се тражи од владе, да без одлагања ступи у преговоре за мир. Усвојена је следећа резолуција: «Влада и њени савезници морају одмах одобрati формулу „без анексија и одитета“ и примити обавезу, да се успостави Србија, Румунија и Бугарија, да се проглаши независност Позејске и да изјави готвост за пројекат међународног разоружавања. Доневши ову резолуцију конгрес аустријских социјалиста прекинуо је рад.

ЖИВОТ У СРБИЈИ

Садање Скопље

Срби су за три године своје управе, тако рећи, препородили ци град. Све је изменено. Постали су нови паркови, катармисане многе улице, оправљене школе и надлежности, садане нове касарне, појачано електрично осветљење, свуда се примекишао велики напредак, чистота и томе слично.

А сада! Бугари нису поメリли наједан камен. Штавише и она што су наследили, искварило се, јер се нико не заузима око тога. Једна бугарска новина, то је промена назива улица. Тако на пример Душанова улица данас се зове: цара Адена 2. Пашићева, Макензенова, Војвода Путник — Кеј 9. октобар, Карађорђева, Принц Кирил, Принца Ђорђа, Принца Евдокија, Београдска — Софијска. Леди Нешет остала је и надаље са стариим називом.

Садања бугарска надле-

штва су овако распоређена. У Српској гимназији је смештена регрутна комисија, у згради окружног начелства је немачка интендантура. Хотел Слободе добио је назив Турати. Ту је сада менажа и кинематограф за немачке официре. Ресторација Зрински меџија бугарских официра. Зграда учитељске школе, бивша Идадије, претворена је у болницу. У нашој митрополији сместио је се бугарски митрополит Неофит. Народна Банка — Вардарски је земљи суд, зграда Земаљске банке — Управа Града, у стану д-р Шушколовића седи генерал Тошев који је гувернер македонских области. Гранд Хотел

— начаљник војне станице немачке, француски консул — оперативно одељење бугар, генералнитаба, турски консулят Макензенов стан, сада је команда друге армије итд.

Бугарска варварства Овде вреди напоменути

5) За сваку пштету причинену од бугарске војскe, за време бављења њеног на грчком земљишту, биће плаћена однота.

6) Савезници ће се поверијати на начин апсолутно пријатељски према становништву земље.

Изводите примити итд.

Г. Пасаров.

ПРОГРАМ РУСИЈЕ

Декларација руске владе

Петроград, 21. октобра.

Руска влада објавила је следећу декларацију:

У потпуном споразуму са Савезницима, влада ће ускоро учествовати на конференцији Савезника, где ће осим уобичајених долегата бити заступљена једном личношћу, која ужива особито поверије демократских организација.

На овој конференцији паралелно решавању ратних проблема Савезничких, наши представници трудаје се да ће споразумеју са Савезницима на основи принципа, које је проглашена руска револуција. И ако једи што скорији мир, влада ће употребити све своје сице да потпомогне једничку ствар Савезничких, наши представници трудаје се да споразумеју са Савезницима на основи принципа, које је проглашена руска револуција. И ако једи што скорији мир, влада ће употребити све своје сице да потпомогне једничку ствар Савезничких, наши представници трудаје се да споразумеју са Савезницима на основи принципа, које је проглашена руска револуција.

ИЗ „БЕЛЕ КЊИГЕ“

Бр. 49.

Г. Пасаров, посланик Бугарске у Грчкој, г. Ст. Скулдису, председнику министарског савета, министру спољних послова.

Атина, 9. маја 1916.

Господине Председниче, Бугарска и њени савезници су принуђени, због офаџивног кретања војсака Спораума, да обезбеде за себе слободан пролаз

кроз врло важне географске клање Рупел и да, у томе циљу, нареде својим војским јединицама да пређу на грчко земљиште.

Тиче се мере чисто одбранбене која је постала потребна због начине рада и капитала; развије деобу намирнице помоћу кооперације и контролисаје индустрију, производњу. Влада ће наставити даље развиће демократских установа на основи локалне административне аутоно-мије са контролом владиних комесара. Да ће се свима народностима право да располажу својом будућношћу на основама, које ће израдити Уставотворна Скупштина и она ће образовати такође један нарочити савет за национална питања, да би се ослакшала решења Уставотвор. Скупштине

1) Територијална целокупност краљевине биће апсолутно поштована.

2) Савезничке војске сави-
кајуће грчко земљиште

одмах чим престану постојати војни разлоги који захтевају ову акцију.

3) Грчко суверенство биће поштовано.

4) Лична слобода, својина и постојеће приватно ста-
ње биће поштовано.

